

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ADMINISTRATION BY GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER
NAKHON PATHOM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จุฑามาศ ดรอินทร์

Jutamas Donin

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Educational Administration Faculty of Education, Bangkokthonburi University

e-mail: Doninjutamas@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร คือ ครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 1,353 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ครูผู้สอนจำนวน 300 คน ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอนตามลำดับ คือ (1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล (2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ (3) จัดทำร่างแบบสอบถามและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความความตรงเชิงเนื้อหาและนำแบบสอบถามไปปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (4) ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เมื่อจำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study administration by Good Governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. (2) To compare

administration by Good Governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level and work experience.

Research methodology was a survey research. The population, totaling 1,353 persons, included head of department and teachers under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. Sample, totaling 300 persons, obtained via proportional stratified random sampling technique, comprised of head of department and teachers under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. Research procedure consisted of 4 steps: (1) studying research problems; (2) research design; (3) data collection and data analysis; and (4) research paper writing. The instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency percentage, mean, Standard Deviation, and hypothesis testing by Independent t-test.

Major findings were as follow: (1) the administration by Good Governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2, in overall, was at high level; and (2) the comparison administration by Good Governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level and work experience in overall and aspects were not different.

Keywords: Good Governance, Administrators, Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

การบริหารจัดการที่ดี หรือโดยทั่วไปเรียกว่า "ธรรมาภิบาล" (Good governance) ซึ่งเป็นระบบแนวทางการบริหารจัดการที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุดในปัจจุบัน "ธรรมาภิบาล" เป็นแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบแบบแผนในหลายระดับ เริ่มต้นตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (บรรศักดิ์ อูวรรณโน, 2542) ติดตามด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และหน่วยงานระดับรองได้ประกาศหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารจัดการในแวดวงการศึกษาที่กำหนดไว้ในการบริหารฐานโรงเรียน (School-based management: SBM) และแนวทางการบริหารโรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 (ธีระ รุญเจริญ, 2550: 174-183) ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ ผู้บริหาร ซึ่งนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญในการจัดระบบบริหารทั้งในการบริหารวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณการเงิน และบริหารทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) หรือหลักธรรมาภิบาลที่ยึด หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักค้ำค้ำ เป็นเครื่องมือในการวิสัยทัศน์ และนโยบายสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บริหารงานโรงเรียนซึ่งเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการ รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาในนามสถานศึกษาและ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจการดำเนินการของสถานศึกษา พึงต้องยึดหลักคุณธรรม หลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้ร่วมงานเชื่อถือและยอมรับ จากการที่รัฐกำหนดให้มีมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ มีการปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจ วิธีการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ มีการนำระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good governance) มาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และประชาชน สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ

สังคมที่ดี (Good governance) หรือ "ธรรมาภิบาล" นับเป็นมิติของกระบวนการทัศน์ใหม่ของการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเน้นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐในฐานะที่เป็นผู้บริการที่มีคุณภาพสูงตามที่ประชาชนต้องการ สนับสนุนให้เกิดความอิสระในการบริหารแต่ละระดับมากขึ้น การบริหารงานอย่างโปร่งใสมีคุณภาพ ระบบ "ธรรมาภิบาล" จึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งขององค์กรไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการเอกชน ที่ต้องอาศัยการปรับตัวและเตรียมความพร้อมของประชาชน และผู้บริหารทุกระดับ (ไชยวัฒน์ คำชู, 2545: 25)

เพราะฉะนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำหลักที่ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือโดยทั่วไปเรียกว่า "ธรรมาภิบาล" มาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในฐานะนิติบุคคลด้วยหลักธรรมาภิบาลดังกล่าว ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า โดยสามารถบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การดำเนินงานด้านบริหาร วิชาการ บริหารงบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป และเป้าหมายในการจัดการศึกษา คือ ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 30)

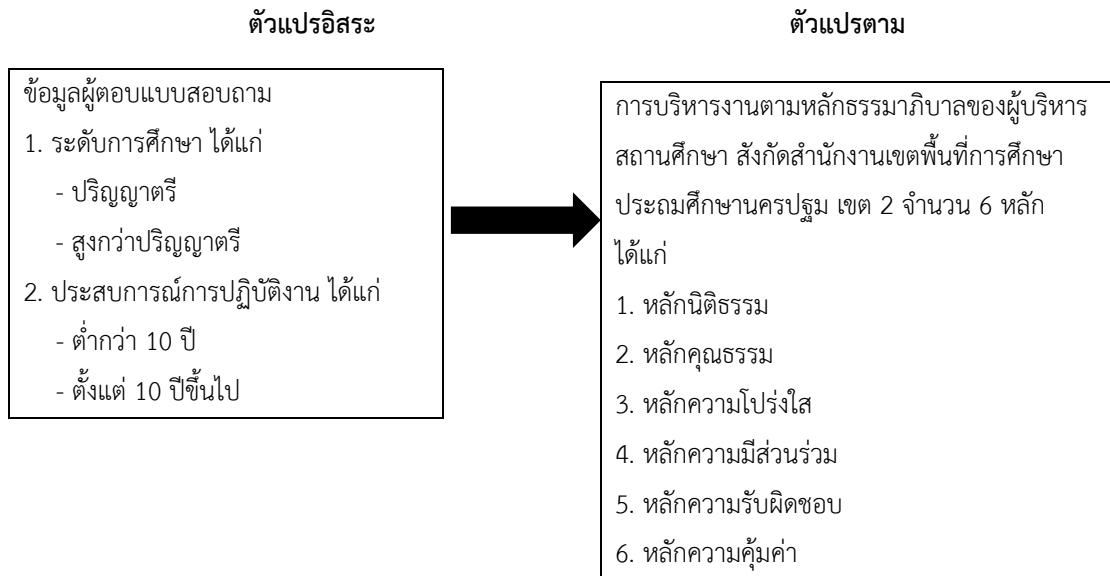
ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่ามาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง ส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ตามกรอบของสำนักนายกรัฐมนตรีนครปฐม(2542) ซึ่งประกอบด้วย หลักพื้นฐาน 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ภาพที่ 1

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 116 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,353 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 300 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 608) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling Technique) โดยแบ่งตามขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นของการสุ่ม จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) มาตรฐาน ประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบชนิดเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 จำนวน 6 หลัก ได้แก่ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักความมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ 6. หลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่น้อยที่สุด

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้านิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า

3.2 นำแนวคิด ทฤษฎีและข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงนิยามเชิงปฏิบัติการมาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมในเบื้องต้นและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC) ที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

1. นางสาวนันทฎาภร ธรรมราช	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
2. นายทศพล รุ่งแสง	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
3. นายวันดี หาญกุลเลาะ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ

การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ให้คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ซึ่งแบบสอบถามสำหรับงานวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.67 - 1.00 ทุกข้อ

3.4 ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ดีที่สุด

3.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและนำมาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.6 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้แบบสอบถามมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (C - Cocfficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 204) โดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับนี้มีค่าเท่ากับ 0.97

3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังต่อไปนี้

4.1 ติดต่อประสานงานขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโดยกำหนดวัน เวลาในการรับแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน

4.3 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามครบจำนวน 300 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัยครบถ้วนเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและจัดระบบข้อมูล แล้วทำการคำนวณค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับดังนี้

5.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) เป็นรายข้อใช้วิเคราะห์คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

5.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาแปลผลค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์ของช่วงคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 การเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยเปรียบเทียบความแตกต่างตามการประเมินของครู จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน โดยใช้ การทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

6.1 สูตรที่ใช้ในการตรวจหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC: Index of Item-Objective Congruence)

6.1.2 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ความถี่ (Frequency)

6.2.2 ค่าร้อยละ (%)

6.2.3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

6.2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติเชิงอนุมานหรือสถิติทดสอบสมมติฐาน (Inferential Statistic) ได้แก่

6.3.1 การทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (Independent Sample t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

สรุปได้ดังนี้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักความมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 หลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า

2.1 ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกันประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหาร การจัดการศึกษา สร้างกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบวางเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดขอบเขตของภารกิจงาน ผู้บริหารยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารส่งผลให้ครูและบุคลากรเกิด แรงจูงใจในการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารมีการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจโดยการนำหลักธรร มาภิบาลเข้ามามีส่วนในการบริหารงานด้าน ต่าง ๆ เป็นไปตามระเบียบซึ่งมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการจัด การศึกษา จึงส่งผลให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษ นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูวินทร์ รักษ์พงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศกนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศกนคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1. หลักนิติธรรม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรมีระเบียบวินัย ประพฤติตนตามแบบแผนของทางราชการ และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีนโยบายส่งเสริมการให้ความรู้ในระเบียบทางราชการแก่บุคลากร มีการมอบหมายงานบุคลากรตามระเบียบราชการอย่างเหมาะสมกับความสามารถของบุคลากร

1.2. หลักคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับฟัง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับบุคลากรอย่างเต็มความสามารถ เป็นแบบอย่างที่ดีในหลักคุณธรรม มีการกระตุ้นและเสริมให้บุคลากรให้ความเสียสละในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความอดทน เมตตา ใจกว้างและมีใจหนักแน่น

1.3. หลักความโปร่งใส ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินงานต่าง ๆ อย่างเปิดเผยและตรวจสอบได้ มีการประชุมชี้แจงรายละเอียดงบประมาณที่โรงเรียนได้รับให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ มีการวางแผนการปฏิบัติงานและติดตามผลอย่างเป็นระบบและชัดเจน

1.4. หลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา บุคลากร ชุมชนและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียน ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมวางแผนในการดำเนินงานของโรงเรียน มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ

1.5. หลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน มีการส่งเสริมความตระหนักรู้และเจตคติของบุคลากรในหน้าที่และความรับผิดชอบของตน

1.6. หลักความคุ้มค่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารงานต่าง ๆ ได้สัมพันธ์และเหมาะสมกับเวลา มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

2.2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

2.3. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

ไชยวัฒน์ คำชู. (2545). **ธรรมาภิบาล**. กรุงเทพมหานคร: น้าฝน.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). **การสร้างรับธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ข้าวฟ่าง.

- ภูวินทร์ รัชพงษ์ศ. (2559). การบริหารหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. (2566). ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2. ค้นเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2566, จาก: [https://www.npt2.go.th
/frontpage](https://www.npt2.go.th/frontpage).
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2542). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม
ที่ดี พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : กองกลางสำนัก ก.พ.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and
Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.